

РЕШЕНИЕ

№ 3412

гр. София, 20.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 16 състав,
в публично заседание на 02.02.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ралица Романова

при участието на секретаря Станислава Данаилова, като разгледа дело номер **7063** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - 178 АПК, във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е във връзка с изпратена от Териториално поделение на Националния осигурителен институт (НОИ) - С. град административна преписка по издаването на решение № 1040-21-669 от 02.07.2021 г. на директора на ТП на НОИ - С. град, с което е отхвърлена жалбата на А. А. С., ЕГН [ЕГН], с постоянен адрес: [населено място], [жк], [жилищен адрес] срещу разпореждане № РВ-3-21-00926471 от 28.05.2021 г. на ръководител на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ - С. град, с което, на основание чл. 114, ал.1 и чл. 114, ал.3 от КСО е разпоредено възстановяване на недобросъвестно получено парично обезщетение поради заболяване за периода от 13.07.2020 г. до 14.12.2020 г. вкл., в размер на 804,32 лв., от които 762,53 лв. главница и 41,49 лв. лихва.

Основният аргумент е изложен допълнително в становище на процесуалния представител на А. С.. Представено е съобщение с изх. № 22000203929198/02.06.2020 г. от НАП за резултати от обработка на подадени данни с декларация с вх. № 22000203929198/02.06.2020 г. Твърди се, че с декларацията жалбоподателката е направила опит при възобновяване на дейността да посочи начало и вид осигуряване, като е получила отговор, че при възобновяване на трудова дейност през календарната година не може да се променя вида на осигуряването, поради което декларацията е отхвърлена. А. С. е подала отново декларация за регистрация на самоосигуряващо се лице с вх. № 22000203931548/03.06.2020 г., в която не е посочила

вид осигуряване, а само е декларирала възобновяването на дейността и съответната дата, която декларация вече е била приета от НАП със съобщение с изх. № 22000203931548/03.06.2020 г.

В съдебно заседание по делото жалбоподателката, редовно уведомена, се представлява от адвокат Д., която изразява искане за отмяна на оспореното решение и потвърденото със същото разпореждане. Претендира разности за адвокатско възнаграждение.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ С.-град, се представлява по делото от упълномощен процесуален представител – юрк. А., която оспорва жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

От А. А. С., в качеството ѝ на самоосигуряващо се лице, чрез Ф. Т. О. ЕИК[ЕИК] е подадено удостоверение приложение № 9 към чл. 11. ал. 1 от Наредба за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване (НПОПДОО) с данни относно правото на изплащане на парично обезщетение по болничен лист № Е. с период на временна неработоспособност от 13.07.2020 г. до 24.07.2020 г., вкл. болничен лист № Е. с период на временна неработоспособност от 10.11.2020 г. до 23.11.2020 г., вкл. и болничен лист № Е 20202203295 с период на временна неработоспособност от 24.11.2020 г. до 13.12.2020 г., включително.

В Удостоверение Приложение № 9 по цитираните болнични листове А. С. декларира, че към момента на настъпване на временната неработоспособност е осигурено за съответния риск лице.

На А. А. С., по реда на НПОПДОО е изплатено парично обезщетение за временна неработоспособност, както следва: по болничен лист № Е. за 10 работни дни в размер на 222,18 лв.; по болничен лист № Е. за 10 работни дни в размер на 225.15 лв.; по болничен лист № Е. за 14 работни дни в размер на 315.20 лв.

При извършена проверка в информационната система на НОИ е установено, че А. А. С. е декларирала начало на осигуряване за общо заболяване и майчинство, инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт, в качеството си на самоосигуряващо се лице през Ф. Т. О. ЕИК[ЕИК], считано от 01.05.2008 г., прекъсване на дейност и осигуряване, считано от 01.03.2020 г. и започване на дейност от 01.06.2020 г.

Прието е, че А. А. С. не е подала декларация за начало на осигуряване и за вид на осигуряване, като самоосигуряващо се лице, чрез Ф. Т. О. ЕИК[ЕИК] след 01.03.2020 г.

По реда на Наредба № Н-8/2005 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица, за А. С. са подадени данни с Декларация обр. № 1 „Данни за осигуреното лице“ за месец юли 2020 г., с 13 дни в т. 16.1. 10 дни в т. 16.2 с осигурителен доход 345.00 лв. за месец ноември 2020 г. с 6 дни в т. 16.1. 15 дни в т. 16.2 с осигурителен доход 174.00 лв и за месец декември 2020 г. с 11 дни в т.16.1. и 9 дни в т. 16.2 с осигурителен доход 335.00 лв.

На основание данните, налични в информационната система на НОИ е направен извод, че на А. А. С. неоснователно е изплатено парично обезщетение за временна

неработоспособност по болничен лист № Е. с период на временна неработоспособност от 13.07.2020 г. до 24.07.2020 г. вкл. за 10 работни дни в размер на 222.18 лв.; по болничен лист № Е. с период на временна неработоспособност от 10.11.2020 г. до 23.11.2020 г. вкл. за 10 работни дни в размер на 225.15 лв. по болничен лист № Е. с период на временна неработоспособност от 24.11.2020 г. до 13.12.2020 г. вкл. за 14 работни дни в размер на 315.20 лв., тъй като към началната дата на временната неработоспособност по цитираните болнични листове лицето няма качество на осигурено лице по смисъла чл.10 от КСО и параграф 1, ал.1, т.3 от ДР на КСО.

Издадено е разпореждане № РВ-3-21-0092647 от 28.05.2021 г., от ръководител на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ - С. град, с което, на основание чл. 114, ал.1 и чл. 114, ал.3 от КСО е разпоредено възстановяване на недобросъвестно получено парично обезщетение от А. А. С., поради заболяване, за периода от 13.07.2020 г. до 14.12.2020 г. в размер на 804,32 лв.

По жалба на А. А. С., срещу така издаденото разпореждане № РВ-3-21-0092647 от 28.05.2021 г., на ръководител на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ - С. град е постановеното процесното Решение № 1040-21-669 от 02.07.2021 година на директора на Териториално поделение на Националния осигурителен институт С.-град. Решаващият орган е изпратил писмо изх.№ 1012-21-852#1/25.06.2021 г., до ТД на НАП С. град за уточняване на обявения вид, начало, прекъсване и възобновяване на осигуряване от самоосигуряващото се лице през Ф. Т. О. ЕИК[ЕИК]. С писмо вх. № 1012-21-852#2/28.06.2021 г. е получен отговор, че според данните в система за управление на приходите в НАП, справка за история на самоосигуряването като самоосигуряващо се лице е установено, че на 13.05.2008 г., от страна на А. А. С. е подадена декларация за регистрация на самоосигуряващо се лице с декларираны обстоятелства: начало на дейност от дата 01.05.2008 г. и осигуряване от същата дата за фонд „Пенсии“ и „Общо заболяване и майчинство“ чрез Ф. Т. О. с ЕИК[ЕИК]. Декларацията е подадена в офис на НАП и е въведена в ИС с № 22043080072124. На 30.03.2020 г. от страна на А. А. С. по електронен път е подадена декларация с № 22000203608660 със заявено обстоятелство: прекъснал дейност от дата 01.03.2020 г. На 03.06.2020 г. от страна на А. А. С. по електронен път е подадена декларация с № 22000203931548 и заявено обстоятелство: възобновяване на дейност чрез Ф. Т. О. с ЕИК[ЕИК] от дата 01.06.2020 г. С подадената декларация за регистрация на самоосигуряващо се лице не е декларирано възобновяване на осигуряване.

От решаващият орган е направен извод, че от А. А. С. не са представени нови факти и обстоятелства, относими към правото на парично обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване. Директорът на ТП на НОИ С.-град приема, че разпореждане № РВ-3-21-0092647 от 28.05.2021 г., на ръководител на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ - С. град за възстановяване на недобросъвестно получено парично обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване за периода от 17.07.2020 г. до 14.12.2020 г. вкл. е правилно и законосъобразно издадено. Жалбата на А. А. С. е отхвърлена като неоснователна, а установените с разпореждане № РВ-3-21-0092647 от 28.05.2021 г. на длъжностното лице по чл. 114. ал. 3 от КСО при ТП на НОИ - С. град суми се явяват дължими.

Решението е получено от А. А. С. на 09.07.2021 г. и е оспорено пред Административен съд София-град, с жалба, подадена на 14.07.2021 г.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира, че жалбата е допустима – подадена е в срока по чл. 118, ал. 2 от КСО и от лице, което има право и интерес от оспорване, като адресат на индивидуалния административен акт. Разгледана по същество жалбата е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материално-правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Предмет на съдебен контрол в настоящото производство е Решение № 1040-21-669/02.07.2021 г. Същото е издадено от компетентен орган – директорът на ТП на НОИ С. град - чл. 117, ал. 1 от КСО. По реда на чл. 117, ал.3 от КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Спазена е и предвидената в закона писмена форма – чл. 117, ал. 3 от КСО. Административният акт е мотивиран, в производството по издаването му не са допуснати съществени процесуални нарушения

Разпореждане № РВ-3-21-0092647 от 28.05.2021 г. също е издадено от компетентен административен орган. Съгласно чл. 114, ал. 3 от КСО това е длъжностното лице, на което е възложено ръководството на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване в съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт, или друго длъжностно лице, определено от ръководителя на поделението. В настоящия случай разпореждането е издадено от началник отдел „Контрол по разходите“ при ТП на НОИ – С., който е материално и териториално компетентния административен орган съгласно нормата на чл. 114, ал. 3 от КСО и видно от заповед № Ц 1015-21-108/21.10.2020 г. на директора на ТП на НОИ С. град.

Съгласно чл. 4. ал. 3. т. 2 от КСО задължително осигурени за инвалидност поради общо заболяване за старост и за смърт са лицата, упражняващи трудова дейност като еднолични търговци, собственици или съдружници в търговски дружества и физически лица-членове на неперсонифицирани дружества.

Съгласно чл. 10 от КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а. ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ.

На основание чл. 40, ал. 1 от КСО осигурените лица за общо заболяване и майчинство имат право на парично обезщетение вместо възнаграждение за времето на отпуск поради временна неработоспособност и при трудоустрояване, ако имат най-малко 6 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск.

На основание §1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на КСО, с който е въведена легалната дефиниция на понятието „Осигурено лице“, същото е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1 и за което са внесени или дължими осигурителни вноски. Осигуряването на лицето, което е започнало трудова дейност съгласно чл. 10 продължава и през периодите по чл. 9, ал. 2, т. 1 - 3 и 5. Самоосигуряващите се лица се смятат за осигурени за времето, през което са внесени дължимите осигурителни вноски по чл. 6, ал. 8, а лицата по чл. 4а се смятат за осигурени за времето, през което са внесени дължимите осигурителни вноски.

Съгласно чл. 1. ал. 1 от Наредба за обществено осигуряване на самоосигуряващите се

лица, българските граждани на работа в чужбина и морските лица задължението за осигуряване за лицата по чл. 4, ал. 3, т. 1 - 4 от Кодекса за социално осигуряване - еднолични търговци, съдружници в търговски дружества, собственици на Е., физически лица - членове на неперсонифицирани дружества, регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители, лица, упражняващи по регистрация свободна професия или занаятчийска дейност, възниква от деня на започване или възобновяване на трудовата дейност и продължава до нейното прекъсване или прекратяване.

В чл. 1, ал. 2 от същата наредба е предвидено, че при започване, прекъсване, възобновяване или прекратяване на всяка трудова дейност, за която е регистрирано самоосигуряващото се лице подава декларация по утвърден образец от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите до компетентната териториална дирекция на НАП, подписана от самоосигуряващото се лице, в 7-дневен срок от настъпване на обстоятелството.

На основание чл.1, ал. 3 от същата наредба, видът на осигуряването се определя с декларация по утвърден образец от изпълнителния директор на НАП, която се подава от самоосигуряващото се лице в компетентната териториална дирекция на НАП, в седемдневен срок от започването или от възобновяването на трудовата дейност. При прекъсване и възобновяване на съответната трудова дейност, както и при започване на друга трудова дейност през календарната година самоосигуряващото се лице не може да променя вида на осигуряването. При започване и възобновяване на трудовата дейност, ако декларацията за вида на осигуряването не е подадена в 7-дневния срок, лицето подлежи на осигуряване само за инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт.

В настоящото производство е представено писмо от директора на офис И. при ТД на НАП С., с която административният орган уведомява директора на НОИ, че на 13.05.2008 г. от страна на А. А. С. е подадена декларация за регистрация на самоосигуряващо се лице с декларирано обстоятелство: начало на дейност от дата 01.05.2008 г. и осигуряване от същата дата за фонд „Пенсии“ и „Общо заболяване и майчинство“ чрез дружеството Ф. Т. О. с ЕИК[ЕИК]. Декларацията е подадена в офис на НАП и е въведена в ИС с №22043080072124. На 30.03.2020 г. от страна на лицето по електронен път е подадена декларация с № 22000203608660 със заявено обстоятелство: прекъснал дейност от 01.03.2020 г. На 03.06.2020 г. от страна на А. А. С. по електронен път с КЕП е подадена декларация с № 22000203931548 и е заявено обстоятелство: възобновяване на дейност чрез дружеството Ф. Т. О. с ЕИК[ЕИК] от дата 01.06.2020 г. С подадената декларация за регистрация на самоосигуряващо се лице не е декларирано възобновяване на осигуряване.

По делото е представено и съобщение изх. № 22000203929198/02.06.2020 г., от Национална агенция за приходите, адресирано до А. А. С., с което се уведомява, че подадена от нея декларация е отхвърлена и е пояснено, че при възобновяване на трудовата дейност през календарната година не може да се променя вида на осигуряването.

По делото са представени копия на подадените от А. А. С. декларации от 30.03.2020 г. и от 03.06.2020 г., но не и копие от декларацията с № 22000203929198 от 02.06.2020 г., за която е представено съобщение, че е отхвърлена. С оглед на последното не може да се направи извод за това каква информация е била подадена от жалбоподателката.

На основание чл. 3, ал. 1 от Наредбата за паричните обезщетения и помощи

от държавното обществено осигуряване паричните обезщетения за временна неработоспособност, бременност и раждане или трудоустрояване се изплащат при ползване на отпуск или при трудоустрояване въз основа на болничен лист. Според текста на чл. 11, ал. 1 от същата Наредба за изплащане на парично обезщетение въз основа на болничен лист самоосигуряващите се лица, лично или чрез осигурителните каси, в които членуват, а съдружниците в търговски дружества, собствениците на Е. и физическите лица - членове на неперсонифицирани дружества - чрез дружествата, чрез които се осигуряват, представят в НОИ удостоверение по образец съгласно приложение № 9 с данни относно правото на парично обезщетение. Анализът на посочените норми предопределя извода, че преценяването на правото на парично обезщетение на самоосигуряващите се лица се извършва на основание на данните относно обявяването на започването, съответно на възобновяването на трудовата дейност, както и прекъсването, съответно прекратяването на трудовата дейност. В случая е налице начало на трудовата дейност, прекъсване и възобновяване на същата. Болничните листове за временна неработоспособност са издадени и същите не са отменени. Не е изяснено с декларацията от 02.06.2020 г., за която не се спори, че е била подадена, но отхвърлена дали е декларирана промяна във вида на осигуряването. При наличие на подадена и приета декларация за регистрация на самоосигуряващо се лице с деклариран обстоятелства: начало на дейност от дата 01.05.2008 г. и осигуряване от същата дата за фонд „Пенсии“ и „Общо заболяване и майчинство“ чрез дружеството Ф. Т. О. с ЕИК[ЕИК] и липса на промяна във вида на посоченото осигуряване, би следвало при прекъсване на осигуряването, последното да прекъсне за посочените осигурителни плащания: фонд „Пенсии“ и „Общо заболяване и майчинство“, а при възобновяване на същото да се възобнови прекъснатото осигуряване, за посочените рискове, при липса на деклариране на промяна във вида на осигуряването и осигурителните плащания.

Предвид липсата на данни относно декларацията, отхвърлена на 02.06.2020 г. не е ясно дали със същата е заявена промяна във вида на осигуряване. Също така, видно от текста на чл.1, ал.4 от Наредбата за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване, при прекъсване и възобновяване на съответната трудова дейност, както и при започване на друга трудова дейност през календарната година, самоосигуряващото се лице не може да променя вида на осигуряването. Нормативният текст забранява след определена дата да се променя вида на осигуряването, но не забранява същото да се възобновява във вида, в който е съществувало преди прекъсването.

С оглед на изложеното съдът намира, че оспореното решение и потвърденото със същото разпореждане са издадени при неизяснена фактическа обстановка. Административният орган е приел, че е била декларирана промяна във вида осигуряване, но не е доказал това обстоятелство, не е изяснена причината, поради която е била отхвърлена декларацията от 02.06.2020 г., както и дали са били налице данни за искане за промяна във вида на осигуряване.

С оглед изложеното дотук, съдът намира, че актът на директора на ТП на НОИ

С.-град, с което е приета за неоснователна жалбата срещу разпореждане № РВ-3-21-0092647 от 28.05.2021 г., издадено от длъжностното лице, на което е възложено ръководството на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване следва да бъде отменено, както и следва да се отмени самото разпореждане № РВ-3-21-0092647 от 28.05.2021 г. на ръководител на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ - С. град, с което, на основание чл. 114, ал.1 и чл. 114, ал.3 от КСО е разпоредено възстановяване на недобросъвестно получено парично обезщетение поради заболяване, от А. А. С., за периода от 13.07.2020 г. до 14.12.2020 г. в размер на 804,32 лв.

Основателна при този изход на спора е претенцията на жалбоподателя за присъждане на направените в производството разноски. Претендират се разноски в размер на 500,00 лв. за платено адвокатско възнаграждение, съгласно приложен договор и разписка за плащане на договореното възнаграждение. От страна на процесуалния представител на ответника, в съдебно заседание на 02.02.2022 г. е направено възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение. Настоящият състав намира, че същото следва да бъде уважено, тъй като съобразно материалния интерес минималното адвокатско възнаграждение, според правилата на чл. 8 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения е 300,00 лева. Делото не се характеризира с фактическа и правна сложност, не са назначавани експертизи. С оглед на тези съображения съдът приема, че размерът на адвокатското възнаграждение следва да се намали до размера на предвидения минимум, съгласно Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд С. - град, Трето отделение, 16 – ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба А. А. С. решение № 1040-21-669 от 02.07.2021 г. на директора на Териториално поделение на Национален осигурителен институт - С. град.

ОТМЕНЯ разпореждане № РВ-3-21-0092647 от 28.05.2021 г. на ръководител на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ - С. град, с което, на основание чл. 114, ал.1 и чл. 114, ал.3 от КСО е разпоредено възстановяване от А. А. С. на недобросъвестно получено парично обезщетение поради заболяване за периода от 13.07.2020 г. до 14.12.2020 г. в размер на 804,32 лв.

ОСЪЖДА директора на Териториално поделение на Националния осигурителен институт – С.-град да заплати А. А. С., ЕГН [ЕГН], с постоянен адрес: [населено място], [жк], [жилищен адрес] сумата от 300,00 /триста/ лева, разноски по делото.

Решението не подлежи на обжалване, на основание чл. 119 от Кодекса за социално осигуряване.

Съдия: